

P 0889/22
29.06.2022.

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJOJ LUCI
Broj: 11 0 U 030201 21 U
Dana, 20.06.2022. godine

Okružni sud u Banja Luci i to sudija Gordana Stevandić, uz učešće Dragane Popović kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja za borbu protiv korupcije „Transparency International u BiH“, ul. Gajeva broj 2, Banja Luka (u daljem tekstu: tužilac), zastupanom po Blagovčanin Srdanu, predsjedavajućem Odbora direktora, radi poništenja Odluke - Odgovora na upit, broj: 21.01/052-463/20, od 19.08.2020. godine, Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove, Banja Luka (u daljem tekstu: tužena), u predmetu pristupa informacijama, dana 20.06.2022. godine, donio je:

P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tužena da tužiocu nadoknadi troškove ovog upravnog spora u iznosu od 200,00 KM, u roku od 30 dana, računajući od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenom Odlukom - Odgovorom na upit Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, broj: 21.01/052-463/20, od 19.08.2020. godine, tužena je obavijestila tužioca u vezi podnesenog zahtjeva za pristupu informacijama, navodeći da podatke objavljene u sredstvima javnog informisanja koji se navode u upitu, medijima nije dostavila tužena, te da je nepoznato lice zloupotrebilo ove podatke i iste dostavilo medijima u pokušaju da se pod znak pitanja stavi rad ovog organa, da zaključak o troškovima postupka ne predstavlja akt poslovanja ove Uprave, na koji bi u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama imali pravo uvida, već isti predstavlja upravni akt, koji se nalazi u sastavu spisa predmeta, da organ uprave u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku postavlja privremenog zastupnika, koji zakon izričito propisuje ko ima pravo da izvrši uvid u spis.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac pobija upravni akt tužene u cijelosti, zbog povrede pravila postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede materijalnog prava. U tužbi ukratko navodi tok predmetne upravne stvari i ističe da je 12.08.2020. godine podnio zahtjev za pristup informacijama Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove, da je odlukom tužene, broj: 21.01/052-463/20, od 19.08.2020. godine, koju tužilac pobija ovom tužbom, u potpunosti odbijen tužiočev zahtjev, da je nezadovoljan odlukom tuženog, blagovremeno izjavio žalbu dana 21.08.2020. godine, a ista je odbačena kao nedopuštena Zaključkom tužene, broj: 21.01/052-463/20, od 02.09.2020. godine, da je protiv Zaključka tužene pokrenuo upravni spor, koji je okončan Presudom Okružnog suda u Banjoj Luci, broj: 11 0 U 027313 20 U, od 30.09.2021. godine, da je navedenom presudom, uvažena tužba, te poništen Zaključak tužene, te da je sud u skladu sa članom 50 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11) obavezao tuženi organ da bez odlaganja donese novi upravni akt, uvažavajući pravno shvatanje suda u pogledu postupka, da tuženi organ nije postupio po navedenoj presudi, tj. nije donio novi upravni akt u skladu sa pravnim shvatanjem suda u pogledu postupka,

odnosno da je tužena odbila da postupi po žalbi i po zahtjevu za dostavu upravnog akta, te je žalbu prosljedila ovom sudu, smatrajući da se radi o tužbi. Dalje ističe da pobijana odluka nije u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/01), konkretno članom 14 stav 3 tačka a), ukazujući da, u konkretnom slučaju, tužena nije navela zakonski osnov za status izuzeća informacije, da nije naveden niti jedan član Zakona o slobodi pristupa informacijama, kao ni materijalna pitanja važna za odluku, a takode, nije ni sproveden test javnog interesa. Tužilac dalje navodi da je navedena odluka manjkava i u procesnom smislu jer ne sadrži pouku o pravu na izjavljivanje pravnog lijeka, a što je obavezna sadržavati u skladu sa članom 14 stav 3 istog Zakona. Ističe da je zahtjev sastavio u skladu sa članom 11 stav 2 ovog Zakona. Tužilac konstatuje da postupajući organ uopšte nije obradio dio zahtjeva koji se odnosio na pristup informacijama, te da je nesporno da organ uprave postavlja privremenog zastupnika u skladu sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku, međutim od javnog organa tražena je informacija da li posjeduje interni propis koji se odnosi na postupak izbora advokata za privremena zastupanja, a ne koji zakon reguliše postavljanje privremenog zastupnika. Na kraju, predlaže ovom sudu da usvoji tužbu u smislu odredbe člana 31 stav 3 Zakona o upravnim sporovima, te donese presudu kojom se tužba uvažava i poništava Odluka tužene, broj: 21.01/052-463/20, od 19.08.2020. godine, te da se tuženi organ obaveže da odluči o žalbi tužioca u rokovima i u formi koja je propisana Zakonom o opštem upravnom postupku. Predlaže i da sud obaveže tuženu da mu nadoknadi troškove upravnog spora tj. troškove sudske takse na tužbu i presudu, a u smislu članova 5 i 6 Zakona o upravnim sporovima.

Tužena je, na zahtjev suda, dostavila spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu u kojem ističe da ostaje kod svih navoda datih u obrazloženju osporenog zaključka i predlaže da se tužba odbije kao neosnovana.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa se utvrđuje da je tužilac dana 12.08.2020. godine podnio tuženoj zahtjev za dostavu informacija, pobliže navedenih u tom zahtjevu, pozivajući se na Zakon o slobodi pristupa informacijama.

Dalje, proizlazi da je tužena odgovorom na upit, broj: 21.01/052-463/20, od 19.08.2020. godine, obavijestila tužioca u vezi podnesenog zahtjeva, da podatke objavljene u sredstvima javnog informisanja koji se navode u upitu, medijima nije dostavila tužena, te da je nepoznato lice zloupotrebilo ove podatke i iste dostavilo medijima u pokušaju da se pod znak pitanja stavi rad ovog organa, da zaključak o troškovima postupka ne predstavlja akt poslovanja ove Uprave, na koji bi u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama imali pravo uvida, već isti predstavlja upravni akt, koji se nalazi u sastavu spisa predmeta, da organ uprave u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku postavlja privremenog zastupnika, koji zakon izričito propisuje ko ima pravo da izvrši uvid u spis.

Protiv tog odgovora tužilac je izjavio žalbu, koju je tužena Zaključkom broj: 21.01/052-463/20, od 02.09.2020. godine odbacila, kao nedopuštenu, te u istom navela (nije naznačeno da se radi o pouci o pravnom sredstvu) da je taj zaključak konačan u upravnom postupku i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod mjesno nadležnog Okružnog suda, u roku od 30 dana od dana prijema tog zaključka, kao i da se tužba podnosi neposredno sudu u dva primjerka, taksirana sa 200,00 KM sudske takse, a da uz tužbu treba priložiti kopiju tog rješenja".

Protiv Zaključka broj: 21.01/052-463/20, od 02.09.2020. godine tužilac je podnio ovom sudu tužbu, predlažući da se tužba uvaži i poništi rješenje tužene, te da predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje. Sud je donio Presudu broj: 11 0 U 027313 20 U, od

30.09.2021. godine, kojom se tužba tužioca uvažava kao osnovana i osporeni akt poništava. Istom je tužena obavezana da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema presude donese novi akt, uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

U ponovljenom postupku, tužena je postupila po presudi na način da je tužiočevu žalbu broj: 02-04 (4578), od 20.08.2020. godine prosljedila na odlučivanje ovom sudu, zauzimajući stav da je ista izjavljena protiv konačnog akta - podnesak broj: 21.01/952-463/20, od 19.08.2020. godine, donesenog od strane direktora Uprave kao drugostepenog organa, te imajući u vidu da je navedena žalba izjavljena protiv odluke koja je konačna u upravnom postupku i protiv koje nije dozvoljena žalba, već se može pokrenuti spor, izjavljenu žalbu smatra tužbom i istu prosljeđuje ovom sudu na nadležno postupanje.

Po ocjeni ovog suda, osporeni akt nije zakonit i pravilan.

Prema odredbi člana 14 stav 3 Zakona o slobodi pristupa informacijama kada se pristup informacijama djelimično ili u cjelini odbija, podnosilac zahtjeva se o tome obavještava dopisom, ali bi pravilno bilo da to učini rješenjem, jer dopis u tom slučaju treba da sadrži pouku o pravu na podnošenje žalbe, rok u kome se žalba izjavljuje, naziv organa kome se izjavljuje i troškove podnošenja žalbe. Da je potrebno o zahtjevu, kada se zahtjev djelimično uvažava ili odbija, odlučiti ipak u formi rješenja, a ne dopisa, upućuje i činjenica da podnosilac zahtjeva protiv takve odluke ima pravo podnošenja žalbe. Članom 25 stav 2 istog zakona propisano je da se tim zakonom ne derogiraju postojeća prava koja se odnose na podnošenje žalbe u upravnom postupku i prava na razmatranje predmeta pred sudom, pa to ukazuje da se u postupanju po zahtjevu primjenjuju i odredbe ZOUP-a (Zakona o opštem upravnom postupku), a nakon toga i odredbe ZUS-a u postupku po tužbi.

Naime, ovaj sud je u ovom predmetu donio Presudu, broj: 11 0 U 027313 20 U, od 30.09.2021. godine kojom se tužba tužioca uvažava kao osnovana i osporeni akt poništava. Istom je tužena obavezana da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema presude donese novi akt, uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Međutim, tužena je odbila da donese novi upravni akt koji će uvažavati pravno shvatanje ovog suda, a što je bila dužna da uradi. Umjesto donošenja pravilnog upravnog akta, odnosno da odluči po žalbi, tužena navodi da je žalba podnesena protiv konačne odluke protiv koje nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, te da izjavljenu žalbu smatra tužbom, pa shodno članu 54 stav 3 i 4 ZOUP-a istu prosljeđuje na nadležno postupanje.

Dakle, tužena u potpunosti zanemaruje činjenicu da je u predmetnom slučaju donesena presuda kojom se uvažava tužba i poništava akt tužene, kao i u kojoj je naloženo da u ostavljenom roku donese pravilan upravni akt. Zbog toga je u potpunosti neosnovano upućivati tužioca na ponovno pokretanje upravnog spora pred ovim sudom u situaciji kada nije postupio po uputama iz donesene presude. Sud ne vidi pravni osnov za ovakvo postupanje tužene, te smatra da isto predstavlja grupu kršenje pravnih normi, zloupotrebu prava, te potpuno zanemarivanje donesene presude, kao obavezujućeg pravnog akta.

Sud ostaje kod svih navoda i stavova koje je zauzeo u gore navedenoj presudi te ponovo ističe da tužena nije postupila u skladu sa odredbom člana 14 stav 3 tačka a) Zakona o slobodi pristupa informacijama. Naime u predmetnom Odgovoru na upit, broj: 21.01/952-463/20, od 19.08.2020. godine, nije se pozvao na bilo koji zakonski osnov za status izuzeća informacije, niti je naveo članove ovog Zakona na koje se poziva, niti je uzeo u obzir sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa.

Shodno navedenom, tuženi je ovakvim postupanjem povrijedio pravila postupka, te pogrešno primjenio materijalni propis, odnosno, u konkretnom slučaju ga nije ni primjenio. Pozivanjem na sve zakonske odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama ne može se smatrati da je tim postupkom naveo zakonski osnov. Naime, potrebno je da, shodno članu

14 stav 3 tačka a) Zakona o slobodi pristupa informacijama, navede konkretne zakonske odredbe za koje smatra da su relevante za rješavanje ove pravne stvari.

Takođe, tuženi je propustio i da postupi u skladu sa članom 14 stav 3 tačka b) istog Zakona, odnosno tužena je bila dužna da obavijesti podnosioca zahtjeva o pravu na podnošenje žalbe, određenom organu, a što uključuje neophodne podatke za kontakte sa takvim organom, krajnji rok za podnošenje žalbe kao i troškove podnošenja žalbe. U konkretnom slučaju, tužena uopšte nije tužioca poučila o pravu na žalbu, te je i na taj način grupo prekršila pravila postupka, a što je u konačnici imalo za posljedicu donošenje odluke od strane tužene koja nije zasnovana na zakonu i kojom su povrijeđena prava tužioca.

Dalje, odredba člana 20 Zakona o slobodi pristupa informacijama obavezuje javne organe da donesu vodič kojim se između ostalog reguliše pitanje pristupa pravnom lijeku i svim bitnim rokovima, a članom 19 istog Zakona je propisana obaveza svakog javnog organa da imenuje službenika za informisanje čija je nadležnost da obrađuje zahtjeve u skladu sa ovim zakonom i da se ime tog službenika dostavlja Ombudsmenu za ljudska prava. Prema tome, evidentno je da je Zakonom o slobodi pristupa informacijama predviđeno da o zahtjevu za pristup informacijama odlučuje službenik za informisanje koji je ujedno i prvostepeni organ, pa protiv akta službenika za informisanje, shodno odredbi člana 14 stav 3 tačka b) tog zakona, dozvoljena je žalba, a bliži podaci o izjavljivanju žalbe, rokovima i troškovima, trebaju biti uređeni upravo tim vodičem. To upućuje na zaključak da bi o zahtjevu trebalo odlučiti lice koje je zaduženo za taj postupak, odnosno za javno informisanje, dok bi o žalbi trebao da odluči direktor kao drugostepeni organ.

U konkretnom slučaju, Odgovor na upit, broj: 21.01/952-463/20 od 19.08.2020. godine, kojim je odlučeno o zahtjevu tužioca za pristup informacijama, doneseno je od strane direktora tužene, kao drugostepenog organa, a ne od strane službenika za informisanje, kao prvostepenog organa, pa kada je i Zaključak tužene od 02.09.2020. godine, kojim je odlučeno o žalbi tužioca izjavljenoj protiv navedenog odgovora, donesen od strane direktora, to kod činjenice da se radi o drugostepenom organu, pa shodno tome o organu protiv čijeg akta nema mjesta žalbi, proizlazi da je navedeni zaključak konačan u upravnom postupku, te da je tužilac pravilno upućen da protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod mjesno nadležnog Okružnog suda, u roku od 30 dana od dana prijema tog zaključka.

Međutim, tužena je zanemarujući činjenicu da u konkretnom slučaju nema prvostepenog organa, zaključkom odbacila žalbu tužioca, kao nedopuštenu, dok u ponovljenom postupku uopšte nije postupila u skladu sa primjedbama i pravnim shvatanjima zauzetim u donesenoj presudi (kojom je zaključak tužene poništen), niti je donijela pravilan upravni akt, pa proizlazi da je takvim postupanjem počinila povredu pravila postupka, te pogrešno primijenila materijalno pravo, što sve prema nalaženju ovog suda predstavlja razloge za uvažavanje tužbe i poništenje osporenog rješenja - odluke tužene.

S obzirom na navedeno, a kako su u postupku donošenja osporenog akta ostvareni razlozi iz odredbe člana 10 tačke 2 i 4 ZUS-a, za poništavanje osporenog akta, to se tužba ukazuje osnovanom, zbog čega je istu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, a na osnovu ovlašćenja iz odredbe člana 31 stav 1 i 2 istog Zakona.

U smislu člana 50 ZUS-a tužena je u obavezi da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema ove presude donese novi akt, uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Tužilac je u tužbi postavio zahtjev za naknadu troškova upravnog spora koji se odnose na taksu na tužbu u iznosu od 100,00 KM i taksu na presudu u iznosu od 100,00 KM, pa imajući u vidu da isti u predmetnom upravnom sporu predstavljaju troškove koje je tužilac obavezan platiti shodno Tarifnom broju 22 i 23 Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 73/2008, 49/2009, 67/2013, 63/2014 i 66/2018), to je ovaj sud na

ime troškova upravnog spora tužiocu priznao troškove u ukupnom iznosu od 200,00 KM, koje je tužena dužna isplatiti tužiocu u roku od 30 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Zapisničar
Dragana Popović

Sudija
Gordana Stevandić

